

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců JUDr. Markéty Fialové a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobkyně: E. L.
bytem X
zastoupená advokátem JUDr. Tomášem Čejnou
sídlem Dr. Skaláka 10, 750 02 Přerov

proti
žalovanému: Zeměměřický a katastrální inspektorát v Opavě
Praskova 194/11, 746 01 Opava

za účasti: I. V.
bytem X
zastoupená advokátem Ing. Mgr. Vlastimilem Calabou
sídlem Havlíčkova 2788/135, 767 01 Kroměříž

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 4. 2022, č. j. ZKI OP-O-10/303/2022-8

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba na řízení zúčastněná **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A) Vymezení věci

1. Osoba zúčastněná na řízení, paní I. V. (dále jen „žadatelka“) podala dne 8. 10. 2020 ke Katastrálnímu úřadu pro Olomoucký kraj, Katastrální pracoviště X (dále jen „katastrální úřad“) návrh na opravu chyby v katastru nemovitostí v k. ú. X podle § 36 odst. 1 písm. a) zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (dále jen „zákon o KN“), spočívající v chybném zobrazení vlastnické hranice mezi jejími pozemky parc. č. st. X, XA a XB na straně jedné a pozemky žalobkyně parc. č. XC a XD. Katastrální úřad oznámením ze dne 16. 11. 2020 žadatelce sdělil, že jí požadovanou opravu chyby v katastru nemovitostí neprovede. Žadatelka následně v souladu s § 36 odst. 4 zákona o KN podala nesouhlas s neprovedením opravy, čímž bylo zahájeno řízení o opravě chyby v katastrálním operátu.
2. Rozhodnutím ze dne 8. 2. 2022, č. j. OR-297/2020-808-37 katastrální úřad na podkladě neměřického záznamu č. 633/2021-808 ze dne 7. 9. 2021 opravil v souboru geodetických informací katastrálního operátu v k. ú. X zobrazení průběhu hranice mezi pozemky parc. č. st. X, XA, XE a XB ve vlastnictví žalobkyně, pozemky parc. č. XD a XC ve vlastnictví žadatelky a pozemky parc. č. XF a XG ve vlastnictví obce X, a dále v souboru popisných informací katastrálního operátu v k. ú. B. opravil výměry všech opravou dotčených pozemků. K chybě podle katastrálního úřadu došlo při novém mapování v rámci tzv. agrárních operací v roce 1941 tak, že nebyl vypočten a zobrazen lomový bod vlastnické hranice mezi pozemky parc. č. XA a XH (nyní XC a XD). Odvolání žalobkyně žalovaný v záhlaví specifikovaným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí katastrálního úřadu potvrdil.

B) Žaloba a vyjádření žalovaného

3. Žalobkyně žalobou požadovala zrušení jak žalobou napadeného rozhodnutí, tak i rozhodnutí katastrálního úřadu. Podle žalobkyně nebyly pro vydání rozhodnutí podle § 36 odst. 1 písm. a) zákona o KÚ splněny zákonné a v konstantní judikatuře specifikované podmínky, neboť mezi vlastníky sousedících pozemků existuje spor o geometrické a polohové určení hranice a nejedná se o zřejmý omyl, jelikož chyba v katastru není naprosto evidentní, omyl není zřejmý ve vztahu ke všem dotčeným účastníkům a zároveň katastrální úřad musel přistoupit k podrobnému zkoumání právní a skutkové stránky případu. Napadené rozhodnutí podle žalobkyně také zcela ignoruje záměry zákonodárce, který rekonfigurací právní úpravy s účinností od 1. 1. 2014 zvláště v § 980 a násl. občanského zákoníku přiznává značný právní význam stavu zapsanému v katastru a presumpci dobré víry v pravdivost skutečností zapsaných v katastru nemovitostí, z čehož právě vyplývá, že není možné zasahovat do vlastnických práv formálním nástrojem, jakým je oprava chyby dle § 36 zákona o KN.
4. Žalobkyně zdůraznila, že ona (v roce 1990) i žadatelka (v roce 1998) nabyly předmětné pozemky ve tvaru a rozměru odpovídajícím zobrazením v katastrální mapě před provedením opravy chyby. V té době byla platná analogová mapa ZMVM v měřítku 1:2000, v níž byly tyto pozemky zobrazeny shodně jako v současně platné DKM. Žalobkyně tak žila 31 let v dobré víře v přesvědčení, že takto zapsaný stav odpovídá realitě. Změna hranic předmětných pozemků na základě chyby, ke které snad mělo dojít před 80 lety, je v příkrém rozporu s principem důvěry v katastr nemovitostí jakožto ve veřejný seznam a jako takové tudíž dle žalobkyně nemůže být v souladu s právním řádem ČR.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl a shodně jako v napadeném rozhodnutí podrobně vysvětlil, jak došlo ke zřejmé chybě v zobrazení hranice mezi předmětnými pozemky v roce 1941 a jak tato chyba následně přecházela do nových map, aniž byla odhalena.

6. Žadatelka označila žalobu za nedůvodnou a napadené rozhodnutí za správné a zákonné. Chyba, která je dle žadatelky snadno popsatelná tak, že pracovník katastru nepřenesl do katastrální mapy přenesen bod vyplývající z podkladů, je podle ní po nahlédnutí do podkladových listin naprosto evidentní. Tvrzení o letité dobré víře podle žadatelky vyvrací fakt, že předmětné pozemky nebyly nikdy podle stavu zapsaného v katastru nemovitostí užívány, a naopak byly užívány v souladu s hranicemi odpovídajícími zobrazení po opravě chyby.

C) Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl ve věci bez jednání.
8. Podle § 36 odst. 1 písm. a) zákona o KN, *na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly zřejmým omylem při vedení a obnově katastru.*
9. Podle § 44 odst. 2 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška) *chybné údaje katastru, které vznikly zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, a to geometrické a polohové určení, číslo parcely, údaj o právu, upozornění, druh pozemku, způsob ochrany nemovitosti, způsob využití nemovitosti, údaj o budově včetně údaje o její dočasnosti, údaj o jednotce, cenový údaj a údaj pro daňové účely katastrální úřad opraví na základě původního výsledku zeměměřické činnosti nebo listiny, která byla podkladem pro zápis tohoto údaje do katastru, a v případě chyby vzniklé zřejmým omylem při obnově katastrálního operátu i na základě výsledků zjišťování hranic.*
10. Účelem institutu opravy chyby v katastrálním operátu je „odstraňování rozporu mezi jednotlivými částmi katastrálního operátu, nikoliv rozporu evidovaných údajů se skutečným stavem. Jedná se o případy, kdy údaje zapsané v katastru neodpovídají obsahu v operátu založených podkladů, na jejichž základě se takové údaje obsahem katastru staly“ (srov. komentář k § 36 In Barešová, E., Bláhová, I., Doubek, B., Janeček, B., Nedvídek, L., Šandová, H. Katastrální zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2015, 472 s.).
11. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 90/2012-65 uvedl, že „katastrální úřad je tedy oprávněn (a povinen) opravit pouze takové údaje katastru, které jsou chybné v důsledku zřejmého omylu. To znamená, že musí existovat rozpor mezi údaji katastru a listinami založenými ve sbírce listin. Zápis v katastru je podmíněn jednak existencí listiny, jednak tím, že tato listina má určitý obsah a že z jejího obsahu vyplývá závěr o existenci či neexistenci určitých práv nebo povinností vztahujících se k nemovitosti. Katastrální úřad se sice nevyhne vedle ověření, že určitá listina existuje a splňuje předepsané formální a obsahové náležitosti, také v určité míře i její interpretaci, tedy vyvození, jaká práva nebo povinnosti z listiny vyplývají, ale při opravě chybného údaje katastru však nemůže katastrální úřad vybočit ze své evidenční role a při rozhodování o opravě chybného údaje fakticky nalézat právo, tedy i posuzovat, za jakých podmínek práva vznikají, zanikají, mění se jejich obsah, přecházejí na jiné osoby apod. To přísluší pouze soudům v občanskoprávním řízení. Proto katastrální úřad může v řízení o opravě chyby katastru činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky“.
12. Správní orgány v posuzované věci uvedeným judikатурním požadavkům dostály a rámcem řízení o opravě chyby v katastrálním operátu nepřekročily, neboť výsledkem jejich činnosti

bylo pouze uvedení evidovaných údajů do souladu se skutečným obsahem listin, které má katastrální úřad k dispozici, přičemž opraven byl takový chybný údaj v katastru nemovitostí, který vznikl zřejmým omylem při vedení a obnově katastru. Tento zřejmý omyl správní orgány obou stupňů srozumitelně popsaly a součástí svých rozhodnutí učinily pro lepší názornost též obrázky.

13. K předmětnému zřejmému omylu došlo podle správních orgánů při novém mapování v rámci tzv. agrárních operací v roce 1941, při němž bylo mapování prováděno číselnými metodami v souřadnicovém systému Svatý Štěpán tzv. ortogonální metodou a jeho výsledky zanášeny do tzv. měřičských náčrtů. Hranice mezi pozemky parc. č. st. X a XA na jedné straně a pozemku parc. č. XH (následně rozděleného na pozemky parc. č. XC a XD) na straně druhé byla zaznamenána do měřičského náčrtu č. 12. Předmětná chyba pak spočívala v tom, že pracovník katastru nezobrazil do mapy pozemkového katastru lomový bod vlastnické hranice mezi pozemky parc. č. XA a XH (nyní XC a XD), ačkoli byl tento zaměřen, v terénu trvale stabilizován a zakreslen v uvedeném měřičském náčrtu č. 12. V důsledku toho pak byla v katastrální mapě pozemkového katastru chybně zobrazena celá hranice mezi těmito pozemky, která nebyla odhalena ani při nových mapováních v letech 1967 a 1984, neboť původní mapa pozemkového katastru byla následně pouze překreslena do analogové mapy evidence nemovitostí, a poté převzata i do Základní mapy velkého měřítko, aniž však při těchto procesech docházelo k zjišťování skutečného průběhu hranic v terénu. Chybně pak bylo postupováno i v roce 2014, kdy byly při obnově operátu a přepracování katastrální mapy do počítačové podoby z měřičského náčrtu č. 12 vypočteny pouze souřadnice lomového bodu hranice na rozhraní pozemků parc. č. st. X, st. XI a XD, a nikoli lomový bod určující průběh hranice mezi pozemkem parc. č. XA na straně jedné a pozemky parc. č. XC a XD na straně druhé. Lomové body této části hranice byly určeny metodou vektorizace zpřesněného rastru mapy pozemkového katastru transformovaného do S-JTSK, a tudíž byly převzaty i s popsanou chybou z roku 1941.
14. Z uvedeného podle krajského soudu vyplývá, že se jedná zcela zjevně o typickou vadu, k níž institut opravy chyby v katastru nemovitostí slouží. Jakkoli správní orgány obou stupňů popsaly danou chybu obšírně, lze při porovnání soutisku měřičského náčrtu č. 12 z roku 1941 a mapy bývalého pozemkového katastru konstatovat, že jde o omyl evidentní a jednoduše popsatelný tak, že výsledek mapování v roce 1941 v části týkající se zobrazení vlastnické hranice mezi pozemky parc. č. st. X, XA a XE a pozemky parc. č. XC a XD (dříve XH) neodpovídá stěžejnímu podkladu, který byl pro toto mapování použit, a to měřičskému náčrtu č. 12. Chyba v zobrazení této hranice byla následně přepisována do nových map. Katastrální úřad byl tudíž při odhalení této chyby povinen postupovat podle § 36 zákona o KN a opravit ji, což učinil tak, že na podkladě výsledků zeměměřičské činnosti z roku 1941 (seznamů souřadnic a náčrtu č. 12) a geometrického plánu z r. 2021 pro rozdělení pozemku vyhotovil neměřický záznam č. 633/2021-808, podle něhož následně zobrazení hranice opravil. Pečlivost, s jakou správní orgány přistoupily k popisu vzniku uvedené vady a k seznámení účastníků s historickými souvislostmi a vývojem, není na újmu srozumitelnosti jejich rozhodnutí a nelze jim ji vyčítat.
15. S žalovaným lze též souhlasit v tom, že žalobkyně v žalobě citovala z nepřiléhavých judikатурních případů, jakož i v tom, že při zjištění nesouladu zakreslení hranic pozemků s podklady, které má katastr k dispozici, není jakkoli relevantní jejich stáří, a tudíž je argumentace nutností ochrany dobré víry lichá. Skutečnost, že by měl katastrální úřad mít ve své dispozici jiné podklady, svědčící o jiném průběhu předmětné hranice, žalobkyně netvrdila. Připomenout je třeba, že rozhodnutí podle § 36 zákona o KN nemá hmotněprávní účinky, nýbrž jen účinky evidenční. Spor případně následně vzniklý mezi vlastníky

sousedních pozemků o průběhu hranic, ať již z titulu vyvlastnění nebo na základě opatření nového geometrického plánu, je třeba řešit žalobou na určení práva v občanském soudním řízení (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2017, č. j. 29 A 45/2015-52, dostupný, stejně jako rozsudky Nejvyššího správního soudu na www.nssoud.cz).

D) Závěr a náklady řízení

16. Jelikož krajský soud neshledal žalobní body důvodnými, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšnému žalovanému dle obsahu spisu v řízení žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.
18. O náhradě nákladů řízení osoby na řízení zúčastněné rozhodl soud dle § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něž má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu nákladů jen v souvislosti s plněním povinností uložených soudem. Soud však v řízení této osobě žádné povinnosti neukládal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 22. listopadu 2023

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu